

**Schoolondersteuningsprofielen
Plein013
2016**

Basisschool De Boemerang

Rapport audit

School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: De Boemerang

Datum bezoek: 16 november, 2015.

In opdracht van: Plein013

Rapporteur: Sicco Baas

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt ondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de ondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar ondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de ondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de ondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

1. de *diversiteit* van de leerlingenpopulatie van de school
2. de *ruimte voor verschillen* tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
3. de beschikbaarheid van *extra voorzieningen* bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
4. de *borging* van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
5. de intensiteit en omvang van de *samenwerking* met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport korthedshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld 'school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport korthedshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken.

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heterogeen, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) - aanwezig waren: Dhr. Peter de Baar (dir)
Mw. Annemarie v/d Eerde (IB – 1 t/m 4)
Mw. Monique Ketelaar (IB – 5 t/m 8)
Mw. Sonnie Segers (ouder)
Mw. Helen v/d Kerkhof (ouder)
- observaties bij enkele lessen: groep 6, spreekbeurt / groep 3, schrijven / groep 1-2 werkles
- een teamgesprek - aanwezig waren: representatief deel van het team, 13 leraren, waaronder de bouwcoördinatoren

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoefte.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

Korte impressie van de school:

Basisschool 'De Boemerang' is gehuisvest in een kleurrijke MFA. Dat betekent dat er meerdere gebruikers in het gebouw te vinden zijn. Er is een kinderopvang, een buitenschoolse opvang, een peuterspeelzaal, een sportzaal en ruimtes met een wijkfunctie. De school is opgericht op 1 augustus 2004 en op 1 januari 2005 is zij gehuisvest in het nieuwe gebouw met 15 lokalen. Twee jaar later zijn er 3 lokalen bijgebouwd en in 2009 zijn er weer twee lokalen bijgebouwd dat maakt dat er in totaal 21 lokalen zijn.

Ten tijde van de audit gaan er 462 leerlingen naar De Boemerang, verdeeld over 18 groepen, te weten 4 groepen 1/2, 3 groepen 3, 4, 5 en 6 en 2 groepen 7 en 8. Er zijn geen combinatiegroepen, uitgezonderd de groepen 1 en 2.

De onderwijskundige visie, zoals in de schoolgids vermeld:

Leren heeft het meeste effect als kinderen:

- een onderzoekende houding hebben
- probleemoplossend bezig zijn
- een zelfstandige leerhouding ontwikkelen.

De school besteedt hier veel aandacht aan.

De Boemerang gebruikt methoden en leermiddelen die zelf-instruerend zijn en de zelfstandigheid bevorderen, of bestaande worden methoden aangepast. Er wordt gebruik gemaakt van moderne hulp- en communicatiemiddelen.

De kinderen zijn in de onderbouw (leerjaar 1 en 2) gegroepeerd in heterogene groepen, de andere kinderen zijn gegroepeerd in leerjaren.

Binnen de leerjaren is sprake van gedifferentieerd leren. Uitvallers, zowel naar boven als naar beneden, krijgen veel aandacht. "Zitten blijven" is in principe mogelijk, maar het is belangrijk, dat ook dan een kind zijn ontwikkeling kan voortzetten. In groep 3 - 8 werken de kinderen met een taakbrief. In groep 2 werken de kinderen met opdrachtkaartjes.

Kinderen kunnen veel van elkaar leren. Daarom mogen de kinderen regelmatig samenwerken. Niet alleen bij expressievakken of bij wereldoriëntatie, maar ook bij vakken als taal, lezen en rekenen wordt gezocht naar werkvormen, waarbij kinderen samen kunnen werken en elkaar kunnen helpen.

De school volgt systematisch de ontwikkeling van de kinderen.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevraagde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van ten opzichte van andere scholen in Nederland

- meer homogeen
- vergelijkbaar
- meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van De Boemerang weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

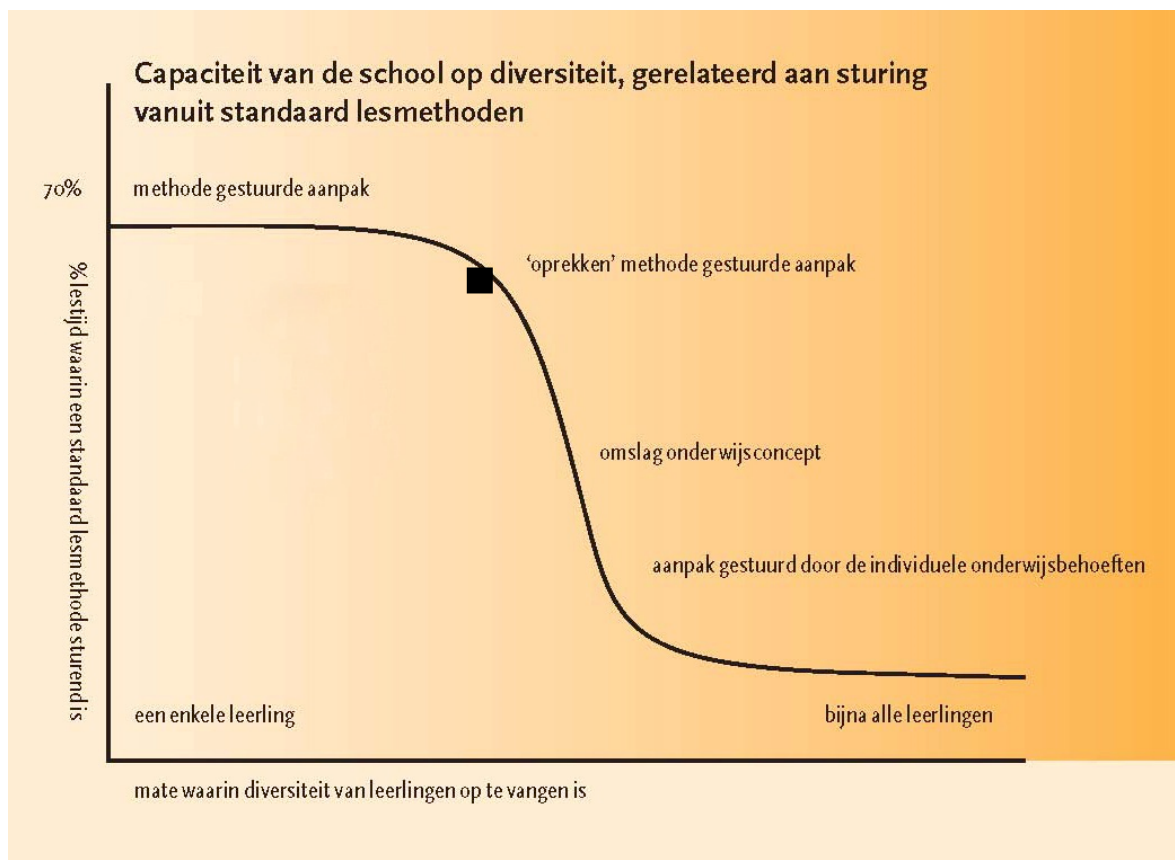
De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

De Boemerang bevindt zich op positie ■

Domein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het *omgaan met verschillen* geven het beeld van een school die

- basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
- enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
- veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
 - mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)

Domein 3: De vijf velden van voorzieningen

Domein 3. De school heeft meer dan de fundamentele *voorzieningen* voor wat betreft

- extra 'handen' in de klas, te weten: indien aangekruist toelichten
- onderwijsmaterialen
- de ruimtelijke omgeving
- specialistische expertise
- contacten met externe relaties

Deze beschikbaarheid van voorzieningen past bij een netwerkschool

Domein 4: Borging

Domein 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt

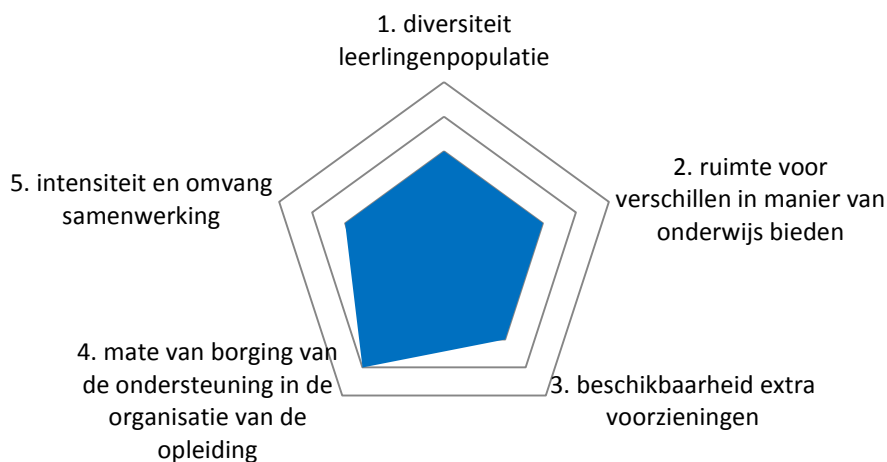
- op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
- op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
- op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig

Domein 5: Samenwerking binnen het onderwijs

Domein 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is

- intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
- beperkt (passend bij een netwerkschool)

Het ondersteuningsprofiel in één oogopslag

Over het geheel genomen is De Boemerang te karakteriseren als een **netwerkschool**. Wanneer er een categorie netwerkschool plus zou zijn geweest had De Boemerang hier goed ingepast.

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie(1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

1. Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.

Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

Het opleidingsniveau van de ouders is gemiddeld MBO-niveau met een Nederlandse culturele achtergrond en taalomgeving. De school geeft aan dat er veel diversiteit is in de leerprestaties.

2. Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.

Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

Er wordt frontaal klassikaal volgens het DI-model lesgegeven en gewerkt met het systeem van zelfstandig werken. De school gebruikt moderne methodes. Coöperatief leren is een van de didactische werkvormen die wordt gehanteerd.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Dan kan gedacht worden aan meer afwisseling van didactische werkvormen, onder andere het gebruik van meer variëteit in werkvormen.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.

Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

Op De Boemerang zijn gerelateerd aan het aantal leerlingen, weinig extra handen beschikbaar, wel zijn er in het gebouw veel ruimtelijke voorzieningen voor het bieden van extra ondersteuning.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De huidige bekostigingssystematiek maakt dat verdere ontwikkeling moeizaam zal gaan, vanwege het gegeven dat er niet meer middelen te verdelen zijn.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

Net als op iedere andere reguliere basisschool in Nederland wordt op De Boemerang gewerkt met een LVS en wordt de ondersteuningsstructuur planmatig uitgevoerd.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Niet van toepassing

5. Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.

Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De samenwerking met zowel de gebruikers in het gebouw, als de externe organisaties is functioneel. Men kent elkaars expertise en de school doet vraagt ondersteuning wanneer noodzakelijk.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Uitbreiding van inhoudelijke samenwerking met de voor- en vroegschool, zoals kinderopvang en PSZ is mogelijk. Met name meer inhoudelijke afstemming met PSZ is een kans.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Het team is het zich bewust dat leerlingen diverse onderwijs- en ondersteuningsbehoeftes hebben. De inzet is hoog om deze leerlingen, wanneer ze tot de populatie behoren voor de school te behouden. Wel heeft het team haar twijfels over de mogelijkheden die er zijn en komen. Tot nu toe lukt het, maar wanneer meer leerlingen met zware en meer extra ondersteuningsbehoefte de school gaan bezoeken is er twijfel of de school wel voldoende middelen en expertise heeft / krijgt om die behoeftes passend te kunnen uitvoeren.

Het bewustzijn dat thuisnabij onderwijs belangrijk is, is zeker aanwezig en de school is zeker bereid om te onderzoeken hoe zij haar onderwijs nog passender kan maken.

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

- *opleidingsniveau van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:*

- weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het algemeen
- laag
- gemiddeld
- hoog
- matig
- sterk

Toelichting:

Het opleidingsniveau van ouders ligt gemiddeld op MBO-niveau. De populatie is redelijk homogeen, ongeveer 85% van de leerlingen heeft een 'normale' ondersteuningsvraag. De ondersteuningsvraag van de resterende 15% is bijzonder en specialistisch te noemen. Hierbij komt het geregeld voor dat de thuissituatie problematisch is.

- *thuis taal:*

- weinig
- matig
- sterk

Toelichting:

De thuistaal is hoofdzakelijk het Nederlands, de instroom van niet Nederlandstalige kinderen, Oost Europa, lijkt een beetje te stijgen, echter niet noemenswaardig.

- *culturele achtergrond*

- weinig
- matig
- sterk

Toelichting:

Hoofdzakelijk Nederlandse cultuur.

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

- *niveau van leren*

- weinig
- matig
- sterk

Toelichting:

Tijdens het gesprek met directie, IB en ouders wordt aangegeven dat de niveauverschillen groot zijn. Kijkend naar Cito-resultaten lopen de scores uiteen van 1 t/m 5. Hierbij is het moeilijk om de verschillen in percentages aan te geven. Ook in de gesprekken met enkele leerkrachten wordt aangegeven dat de extra ondersteuningsbehoefte breed en divers is.

- *leerstijlen*

☒	weinig
☐	matig
☐	sterk

Toelichting:

Hier wordt in de reguliere lessen nog weinig rekening mee gehouden, alleen wanneer het leerlingen zijn met een OPP of specifieke kenmerken wordt hier rekening mee gehouden.

Hoeveel leerlingen hebben

- *speciale behoeften in het verwerken van informatie*

☐	weinig (minder dan 20 %)
☒	een matig aantal (20 tot 40 %)
☐	veel (meer dan 40%)

Toelichting:

Bij een gemiddelde van 25 leerlingen per groep zijn er tussen de 5 en 7 leerlingen die hierin extra ondersteuning nodig hebben.

- *speciale behoeften in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, begrip van de sociale omgang)*

☒	weinig (minder dan 20 %)
☐	een matig aantal (20 tot 40 %)
☐	veel (meer dan 40 %)

Toelichting:

Gemiddeld, naar inschatting van IB en directie, 4 leerlingen per groep.

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

	1	2	3	4	
overdragen van kennis	☐	☒	☐	☐	zelf ontdekken
kennis verwerven	☐	☒	☐	☐	werken met kennis
klassikaal leren	☐	☒	☐	☐	individueel en groepjes-leren
sturing van het leren door de leerkracht	☐	☒	☐	☐	leerlingen sturen eigen leren
alle leerlingen op basisniveau brengen	☐	☒	☐	☒	het maximale uit elke leerling halen
leerstof bepaalt leerweg	☐	☒	☐	☐	beginsituatie leerling bepaalt leerweg
nadruk op gestructureerde opdrachten	☐	☒	☐	☐	nadruk op vrije opdrachten
gelijke normering prestaties	☐	☒	☐	☐	beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
beoordeling door leerkracht	☒	☐	☐	☐	zelfbeoordeling door leerling
evaluatie onderwijs door leerkracht	☐	☒	☐	☐	evaluatie samen met leerlingen

Toelichting:

- Het klassikaal leren verschuift voorzichtig naar individueel en in kleine groepen leren, dit komt ook door de nieuwere methodes die de school binnenkomen.
- De leerkracht is hoofdzakelijk degene die bepaalt wat er geleerd gaat worden, in een enkel geval heeft de leerling hier inspraak in.
- Naar aanleiding van de Cito is er een groepsnorm / score dit wordt met name gebruikt in de trendanalyses. Daarnaast probeert iedere leerkracht het maximale uit iedere leerling te halen. Ondersteunend hierin is het groepsplan.
- Het onderwijs en de resultaten worden nog hoofdzakelijk op leerkrachtniveau geëvalueerd. Hoewel door het gebruik van o.a. het DI-model ook met de leerlingen het verloop van de les en het halen van het les doel wordt besproken. (bijv. Cake op de Week).

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

- vooral met individuele aandacht, buiten de groep
- vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
- vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
- vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

Toelichting:

Passend bij de toepassing van het DI-model. Wanneer het beter past bij de activiteit en/of de dynamiek en ondersteuningsbehoefte van de leerling kan de ondersteuning ook buiten de groep plaatsvinden. Echter in principe altijd binnen de eigen jaarklas.

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

- ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school
- incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten
- nee, niet of nauwelijks

Toelichting:

Met name bij leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

De Boemerang werkt met het leerstof-jaarklassen-systeem. Er zijn 18 groepen waarvan alleen de 4 kleutergroepen (1/2) combinatiegroepen zijn. In 14 groepen wordt gewerkt met duo banen, voor de overige 4 groepen staan full-timers.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis): 75%

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen: 80%

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen: 90%

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen met de ondersteuningsbehoefte van de leerling: 60%

de mate waarin de begeleiding een individuele aanpak is dan wel een teamaanpak

- vooral individuele aanpak van leerkrachten
- aanpak gedeeld door enkele leerkrachten
- teamaanpak

Toelichting:

De uitvoering en procesbewaking van de ondersteuningsstructuur ligt bij IB en directie. De aanpak en daadwerkelijke uitvoering ligt bij het team. Bij de aanvang van het schooljaar wordt het team geïnformeerd over de specifieke aandachtspunten bij leerlingen waarbij het van belang is om dit te weten, qua benadering en corrigeren.

De mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven

- niet of nauwelijks
- soms
- vaak

Toelichting:

De Boemerang staat open voor de meningen en ideeën van ouders, ook met betrekking tot keuzes van methodes en lesmodellen. Een zorg van de school hierin is dat een kleine groep ouders zo betrokken is dat zij hiervoor op school willen komen om te bespreken, de grootste groep heeft hiervoor minder belangstelling.

Teamexpertise

*Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.*

Het team van De Boemerang heeft geen specifieke expertise. De teamexpertise beperkt zich door het deskundig zijn in de uitvoering van het DI-model en Handelingsgericht werken (HGW).

Aandachtspunt voor dit schooljaar is dat er vanuit de basis (het team) het onderwijskundig beleid vorm gaat krijgen. Hiervoor zijn diverse projectgroepen opgestart, zoals: projectgroep rekenen, taal, gedrag, sociale kwaliteit, communicatie, rapportage en verslag.

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - **in** de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Op De Boemerang zijn naast de reguliere ondersteuning van de eigen leraar weinig uren voor extra begeleiding beschikbaar. Voor RT in totaal 8 uur per week. Daarom maakt de school zoveel mogelijk gebruik van Pabo-stagiaires of van andere opleidingen. (zie ook onderstaand schema)

- **buiten** de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

Het is schoolbeleid dat zoveel mogelijk in de jaarklasgroep de ondersteuning plaatsvindt.

Te gebruiken afkortingen voor functionarissen:

(Lkr. = leerkracht, Vlkr. = vakleerkracht, OA = onderwijsassistent, RT = remedial teacher, AB = ambulante begeleider, OU = ouder/verzorger, LIO = leerkracht in opleiding, ST = stagiaire)

<i>Groep</i>	<i>Functionaris(sen)</i>	<i>Aantal uren per week</i>	<i>Aantal betrokken lln.</i>
1-2	ST	18	100
1-2	AB	4	100
1-2	RT	2	100
3 t/m 8	ST	40	350
3 t/m 8	AB	8	350
3 t/m 8	RT	6	350

- *Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:*

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

X alternatieve methodes, nl. Leeslijn, Connect, Snappit, Wat zeg je?, Veilig in stapjes, nieuwsbegrip, maatwerk

X gericht op zelfredzaamheid, nl. Handleiding voor jezelf

X met een lager tempo, veel herhalen, nl. Veilig in stapjes, connect

X gericht op auditieve informatieverwerking, nl. Wat zeg je?

X anders, nl gericht op hoogbegaafde leerlingen: breinkrakers (schoolsupport)

En verder: kinheimprojecten / projecten uit de projectenballade / activiteiten uit "Vooruit" (centrum (CBO; centrum voor begaafdheidsonderzoek)/ Leren leren (eduforce) / Allerlei spelmaterialen (coöperatief leren, smartgames, 99 games) / rekentijger-werkboeken (staan even in de ijskast om de plusboeken bij WIG uit te proberen) / Map 'petitplus' groep 1-2 / Map 'Pienter', groep 1-2 / Denksleutels groep 1-2 / mind-opdrachtkaarten groep 1-2 / Billetjes bloot (soc-emotioneel) / Kinderkwaliteitenspel (soc-emotioneel)

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

X uitdaging tot alertheid en activiteit, nl. Meichenbaum

X begrip voor sociale interactie (met de volwassenen en de leeftijdsgenoten in de eigen omgeving), nl. EQ babbelspel

X anders, nl Praat +teken

Aanpassingsvermogen aan kindspecifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

Aanwezige materialen: Aangepast meubilair voor enkele leerlingen / Laptop

- *Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school*

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

De boemerang is gehuisvest in een MFA, dat betekent dat alle voorzieningen in principe aanwezig zijn. Daarnaast zijn er 3 lokalen beschikbaar, is er een ruimte voor het onderwijsplein, is er voldoende ruimte in de gangen naast de lokalen voor leerlingen om te werken.

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

Alleen gymnastieklokaal en speellokaal.

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

Deze ruimtes zijn niet specifiek aanwezig, echter door de aanwezigheid van kinderopvang en BSO zijn vele faciliteiten beschikbaar. Wanneer nodig, wordt het gerealiseerd.

buitenruimten

Het gebouw staat aan de rand van de wijk en er is veel ruimte omheen. Het schoolplein is omheind, de pauzes onderbouw en bovenbouw zijn op verschillende tijden.

- *Specialistische expertise op hbo/wo-niveau*

<i>binnen de school zelf beschikbaar</i>	<i>buiten de school snel toegankelijk</i>	
	x	visuele beperkingen
	x	auditieve beperkingen
	x	spraak/taal belemmeringen
x		cognitieve beperkingen
x		motorische beperkingen
	x	beperkingen door langdurige ziekte
	x(1)	Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
x		ADHD
x		dyslexie
	x	overige psychiatrische aandoeningen
x		gedragsproblemen
	x	onderwijsachterstanden andere culturen
x		anders, nl. Hoogbegaafdheid

Toelichting:

Er is veel ervaringsdeskundigheid op het gebied van het Autisme (ASS). Verder zijn enkele leerkrachten geschoold in lesgeven aan- en begeleiden van hoogbegaafde leerlingen.

De school geeft aan dat bijna alle vragen aan het samenwerkingsverband gesteld kunnen worden en dat er snel gereageerd wordt.

Voor specifieke expertise doet de school op dit ogenblik een beroep op de Mythyl-school. Dit werkt naar volle tevredenheid.

- *Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.*

	<i>nooit</i>	<i>soms</i>	<i>regelmatig</i>	<i>vaak</i>
SMW				x
Bureau Jeugdzorg			x	
GGD			x	
GGZ		x		
MEE		x		
(Kinder)ziekenhuis		x		
Revalidatiekliniek			x	
Justitiële inrichting		x		
Gemeente, leerplicht			x	
Politie		x		
anders, nl. ...				

Toelichting:

- Het zou prettig zijn wanneer SMW meer tijd voor De Boemerang zou hebben, nu is er slechts tijd voor het begeleiden voor 3 gezinnen.
- Contacten met revalidatiekliniek zijn vooral de contacten met de mythylschool.
- De samenwerking met politie is goed, contacten gaan vooral over zaken rondom de school, in de wijk. Op school komen bijna geen incidenten voor waarvoor de politie moet worden ingeschakeld.

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

- *het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?*

Dit ligt bij leerkracht (uitvoerend) en IB (proces), waarbij de leerkracht verantwoordelijk is voor het welbevinden en de ontwikkeling van de leerling.

- *de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school*

De eigen ondersteuningsstructuur is schoolbeleid, echter extra ondersteuning door middel van de zorg-consulenten, het SMW en andere expertise is vooral afhankelijk van externe middelen en deze zijn niet structureel.

- *volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang*

De Boemerang gebruikt het Cito LVS en ParnasSys, voor SEO wordt 'Zien' gebruikt.

- *planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)*

Het systeem van kwaliteitszorg zorgt ervoor dat ook de extra ondersteuning geregeld wordt geëvalueerd. Verder worden er minimaal 2x per schooljaar groepsbesprekingen gevoerd en de behaalde resultaten besproken.

- *aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)*

Er wordt gewerkt met het dyslexieprotocol, protocol medisch handelen, het pestprotocol en het protocol Hoogbegaafdheid. Verder worden handleidingen en protocollen ontwikkeld naar behoefte.

- *wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:*
 - *het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling*
 - *het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
 - *het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
 - *het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*

De mate van betrokkenheid van ouders is in principe overal gelijk en het komt erop naartoe dat de school in eerste instantie de onderwijsbehoefte in kaart brengt, de begeleiding bepaalt, deze begeleiding binnen haar mogelijkheden uitvoert en op schoolniveau evalueert. Dit alles gaat altijd in overleg met de ouders en wanneer zij dit noodzakelijk vinden worden zaken op elkaar afgestemd en indien nodig aangepast.

De mate van ondersteuning bepaalt ook vaak de mate van afstemming, hoe specifiek de ondersteuningsbehoefte, des te meer afstemming met de ouders.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

- *Hoe ziet de samenwerking eruit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt? Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?*

In de directe omgeving bevindt zich een andere basisschool. De contacten verlopen soepel en men kent elkaar. Op het gebied van leerlingenondersteuning is nog weinig samenwerking.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?*

Dit is minimaal en naar behoefte en niet specifiek op het niveau van Plein 013.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?*

Op bestuursniveau wordt veel samengewerkt, met name via het directiebestuur, coaching en in het IB-netwerk.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?*

De Boemerang is erg tevreden over de samenwerking met de diensten van Plein 013. Eigenlijk kan iedere vraag worden gesteld en wordt er adequaat op gereageerd. Ook de Plein 013 consulenten voorzien in de behoefte die de school heeft.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?*

De voor- en vroegschoolse voorzieningen bevinden zich in het gebouw. De inhoudelijke samenwerking is aan het ontstaan, met name vanuit PSZ is er behoefte aan afstemming. Warme overdracht vindt plaats, met name voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeftes.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?*

Deze samenwerking is functioneel. Men weet elkaar expertise en weet elkaar te vinden indien nodig.

Afsluitende opmerkingen:

Op De Boemerang werkt gemotiveerd en betrokken personeel dat die ondersteuning probeert te geven die nodig wordt geacht. Dit gaat niet altijd vloeiend en vergt vaak veel van de flexibiliteit van het team. Uit de gesprekken blijkt dat de school veel inspanningen wil doen om leerlingen voor de school te behouden. Meestal met een positief resultaat, dit blijkt ook uit het aantal verwijzingen naar het S(B)O van de afgelopen jaren, dit nagenoeg is nihil.

Ik dank het team voor de gastvrijheid en openheid die ik op de dag van mijn bezoek mocht ervaren.